ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2012

Vyhlásené: 08.02.2012 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

42

VYHLÁŠKA

Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky

z 26. januára 2012

o ovocných šťavách a niektorých podobných výrobkoch určených na ľudskú spotrebu

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky podľa § 3 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení zákona č. 349/2011 Z. z. ustanovuje:

§ 1

Táto vyhláška sa vzťahuje na ovocné šťavy a na niektoré podobné výrobky určené na ľudskú spotrebu (ďalej len „ovocná šťava“).

§ 2

Na účely tejto vyhlášky sa rozumie

a) ovocím všetky druhy ovocia; rajčiak sa za ovocie nepovažuje,

b) dreňou alebo bunkami výrobok získaný z jedlej časti ovocia rovnakého druhu bez odstránenia šťavy; pre citrusové ovocie sú dreňou alebo bunkami aj vačky so šťavou z vnútornej vrstvy oplodia,

c) ovocným pretlakom fermentovateľný, avšak nefermentovaný výrobok získaný prepasírovaním jedlej časti celého ovocia alebo olúpaného ovocia bez odstránenia šťavy,

d) koncentrovaným ovocným pretlakom výrobok získaný z ovocného pretlaku fyzikálnym odstránením špecifickej časti jeho obsahu vody,

e) ovocnou šťavou fermentovateľný, avšak nefermentovaný výrobok získaný z jedného druhu ovocia alebo viacerých druhov ovocia, ktoré je zdravé a zrelé, čerstvé alebo konzervované chladom, s charakteristickou farbou, vôňou a chuťou typickou pre šťavu ovocia z ktorého pochádza,

f) ovocnou šťavou z citrusového ovocia výrobok získaný z vnútornej vrstvy oplodia; limetkovú šťavu možno získať z celého ovocia vhodným výrobným postupom, ktorým sa pomer zložiek vonkajšej časti plodu zredukuje na minimum,

g) ovocnou šťavou z koncentrátu výrobok získaný z koncentrovanej ovocnej šťavy navrátením vody extrahovanej z tejto šťavy počas koncentrácie, vrátením arómy alebo drene a buniek odstránených zo šťavy, ale zachytených počas procesu výroby príslušnej ovocnej šťavy alebo z ovocnej šťavy rovnakého druhu; pridaná voda[1]) musí mať také príslušné charakteristiky, predovšetkým z hľadiska chemického, mikrobiologického a organoleptického, aby boli zaručené základné vlastnosti šťavy a takto získaný produkt má organoleptické a analytické charakteristiky prinajmenšom ekvivalentné charakteristikám priemerného typu šťavy získanej z ovocia toho istého druhu podľa písmena e),

h) koncentrovanou ovocnou šťavou výrobok získaný z jedného druhu ovocnej šťavy alebo viacerých druhov ovocnej šťavy fyzikálnym odstránením špecifického podielu obsahu vody; ak je výrobok určený na priamu spotrebu, odstráni sa najmenej 50 % obsahu vody,

i) dehydrovanou ovocnou šťavou výrobok získaný z jedného druhu ovocnej šťavy alebo viacerých druhov ovocnej šťavy fyzikálnym odstránením prakticky celého obsahu vody; dehydrovaná ovocná šťava sa môže označovať ako prášková ovocná šťava,

j) ovocným nektárom fermentovateľný, avšak nefermentovaný výrobok získaný pridaním vody do výrobku uvedeného v písmenách e) až h), do ovocného pretlaku alebo do zmesi týchto výrobkov s možným prídavkom cukru, sladidiel alebo medu; tento výrobok musí spĺňať požiadavky uvedené v prílohe č. 1,

k) cukrom na výrobu

1. ovocnej šťavy cukor[2]) a fruktózový sirup s obsahom vody do 2 %,
2. ovocnej šťavy z koncentrátu cukor a fruktózový sirup,
3. ovocného nektáru cukor, fruktózový sirup a ovocný cukor.

§ 3

(1) Do ovocnej šťavy, ovocnej šťavy z koncentrátu, koncentrovanej ovocnej šťavy a dehydrovanej ovocnej šťavy, inej ako hruškovej šťavy alebo hroznovej šťavy, je pridávanie cukru dovolené

a) na úpravu kyslej chuti, pričom množstvo pridaných cukrov, vyjadrené ako sušina, nesmie presiahnuť 15 g/l šťavy,

b) na účely sladenia, pričom množstvo pridaných cukrov, vyjadrené ako sušina, nesmie presiahnuť 150 g/l šťavy.

(2) Celkové množstvo pridaného cukru podľa odseku 1 môže byť na reguláciu kyslej chuti a aj na účely sladenia, pričom nesmie presiahnuť 150 g/l šťavy.

(3) Na výrobu ovocného nektáru je povolený prídavok cukru alebo medu[3]) až do 20 % celkovej hmotnosti hotového výrobku. Ak sa ovocný nektár vyrába bez pridania cukru alebo s nízkou energetickou hodnotou, cukor môže byť úplne alebo čiastočne nahradený sladidlom.[4])

(4) Na výrobu nektáru bez pridania cukru, medu alebo sladidiel možno používať ovocie uvedené v prílohe č. 1 časť II a III a marhule, osobitne alebo zmiešané dokopy.

(5) Do ovocnej šťavy, ovocnej šťavy z koncentrátu, koncentrovanej ovocnej šťavy, dehydrovanej ovocnej šťavy a ovocného nektáru na reguláciu kyslej chuti možno pridávať citrónovú šťavu alebo koncentrovanú citrónovú šťavu až do 3 g/l šťavy vyjadrenú ako bezvodá kyselina citrónová.

(6) Pridávanie cukru a súčasne aj koncentrovanej citrónovej šťavy, nekoncentrovanej citrónovej šťavy alebo okysľujúcich činidiel do šťavy rovnakého ovocia je zakázané.

(7) Do ovocnej šťavy podľa § 2 písm. e) až j) možno pridávať vitamíny a minerálne látky.[5])

(8) Do ovocnej šťavy možno vrátiť bunky, dreň a arómu, len ak boli určite oddelené od tejto ovocnej šťavy počas jej spracovania. Do ovocnej šťavy z koncentrátu možno vrátiť bunky, dreň a arómu, len ak sú z ovocnej šťavy rovnakého druhu.

(9) Arómu, dreň a bunky z ovocnej šťavy oddelené počas spracovania možno vrátiť do tej istej šťavy.

(10) Minimálne hodnoty Brix pri ovocnej šťave z koncentrátu sa uvádzajú v prílohe č. 2.

(11) Soli kyselín vínnych možno vrátiť len do hroznovej šťavy.

(12) Ako prísadu do ovocnej šťavy možno používať oxid uhličitý.

§ 4

(1) Na výrobu ovocnej šťavy možno používať len tieto spôsoby spracovania:

a) proces mechanickej extrakcie,

b) obvyklý fyzikálny proces vrátane priamej extrakcie vody z jedlej časti ovocia iného ako hrozno na výrobu koncentrovanej ovocnej šťavy za predpokladu, že takto získaná koncentrovaná ovocná šťava spĺňa požiadavky podľa § 2 písm. h),

c) odsírenie fyzikálnym prostriedkom pri hroznovej šťave, na ktorej výrobu sa použilo sírenie plodov oxidom siričitým, ak celkové množstvo oxidu siričitého prítomného v konečnom produkte nepresiahne 10 mg/l šťavy.

(2) Na výrobu ovocnej šťavy možno používať len tieto pomocné látky:

a) pektolytické, proteolytické a amylolytické enzýmy, ktoré spĺňajú požiadavky podľa osobitného predpisu,[6])

b) jedlá želatína,

c) taníny,

d) bentonit,

e) silikónový aerogél,

f) drevené uhlie,

g) chemicky inertné filtračné prísady a zrážacie činidlá najmä perlit, plavená kremelina, celulóza, nerozpustný polyamid, polyvinylpolypyrolidon, polystyrén, a chemicky inertné adsorpčné prísady, ktoré sa používajú na zníženie obsahu limónov a naringínov v citrusovej šťave bez významného vplyvu na obsah limónových glukozidov, kyseliny, cukrov vrátane oligosacharidov alebo minerálov, ktoré sú v súlade s osobitným predpisom.[7])

§ 5

(1) Na označenie ovocnej šťavy a nektáru uvádzaného na trh možno používať názvy podľa § 2 písm. e) až j).

(2) Okrem názvu ovocnej šťavy a nektáru podľa odseku 1 možno na ich označovanie používať aj názov podľa prílohy č. 3; tento názov možno používať v príslušnom jazyku a za podmienok uvedených v prílohe č. 3.

(3) Ak výrobok pochádza z jediného druhu ovocia, slovo „ovocie“ sa nahrádza jeho názvom.

(4) Ak ide o výrobok vyrábaný z dvoch druhov ovocia alebo viacerých druhov ovocia, okrem tých, kde sa citrónová šťava používa za podmienok ustanovených v § 3 ods. 6, názov produktu sa dopĺňa zoznamom použitých druhov ovocia v klesajúcom poradí podľa objemu ovocnej šťavy alebo pretlaku, ktoré obsahujú. Ak ide o výrobok vyrábaný z troch druhov ovocia a viac druhov ovocia, možno označenie druhov ovocia nahradiť slovami „z viacerých druhov ovocia“ alebo podobnou formuláciou alebo počtom druhov použitého ovocia.

(5) Ovocná šťava osladená pridaním cukru obsahuje v obchodnom názve slovo „sladený“ alebo slovné spojenie „s pridaním cukru“, za ktorým nasleduje označenie maximálneho množstva pridaného cukru vypočítaného na sušinu a vyjadreného v g/l.

(6) V označení sa neuvádza zoznam prísad použitých na účel navrátenia produktov uvedených v § 2 písm. e) až j) do ich pôvodného stavu prostredníctvom látok výlučne potrebných na túto operáciu.

(7) V označení sa uvádza pridanie ďalšej drene alebo buniek do ovocnej šťavy, podľa § 2 písm. a).

(8) Ak ide o zmesi ovocnej šťavy a ovocnej šťavy z koncentrátu a ovocný nektár získaný úplne alebo čiastočne z jedného koncentrovaného výrobku alebo viacerých koncentrovaných výrobkov, v označení sa uvedie slovné spojenie „z koncentrátu (koncentrátov)“ alebo „čiastočne z koncentrátu (koncentrátov)“. Táto informácia sa uvádza pri názve výrobku, dobre rozlíšiteľná na akomkoľvek pozadí a zreteľne viditeľnými znakmi.

(9) V označení ovocného nektáru sa uvádza minimálny obsah ovocnej šťavy, ovocného pretlaku alebo ľubovoľnej zmesi týchto prísad slovami „obsah ovocia: .... minimálne ... %“. Táto informácia sa umiestňuje v tom istom zornom poli ako názov výrobku.

(10) Ak ide o koncentrovanú ovocnú šťavu podľa § 2 písm. h), ktorá nie je určená na dodávku konečnému spotrebiteľovi, v označení sa uvedie odkaz na prítomnosť a množstvo pridaných cukrov, pridanej citrónovej šťavy alebo povolených okysľovacích činidiel.[5]) Tento odkaz sa uvedie na obale, na označení pripevnenom k obalu alebo na sprievodnom dokumente.

§ 6

Touto vyhláškou sa preberajú právne záväzné akty Európskej únie uvedené v prílohe č. 4.

§ 7

Zrušuje sa výnos Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky a Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky z 23. mája 2005 č. 2417/2005-100, ktorým sa vydáva hlava Potravinového kódexu Slovenskej republiky upravujúca ovocné šťavy a niektoré podobné výrobky určené na ľudskú spotrebu (oznámenie č. 85/2006 Z. z.) v znení výnosu č. 148/2011-100 (oznámenie č. 14/2011 Z. z.).

§ 8

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. marca 2012.

Zsolt Simon v. r.

Príloha č. 1
k vyhláške č. 42/2012 Z. z.

Osobitné požiadavky na ovocné nektáre

Ovocné nektáre z	**Minimálne množstvo šťavy alebo pretlaku vyjadrené v objemových percentách z finálneho produktu**
Časť I. Ovocie s kyslou šťavou nepríjemnej chuti v prirodzenom stave	
Mučenka (Pasiflora)	25
Solanum quitoense (Narančila)	25
Čierne ríbezle	25
Biele ríbezle	25
Červené ríbezle	25
Egreše	30
Rakytník	25
Trnky	30
Slivky	30
Slivka guľatoplodá	30
Jarabiny	30
Šípky	40
Višne	35
Ostatné čerešne	40
Borievky	40
Čierna baza	50
Maliny	40
Marhule	40
Jahody	40
Moruše/Ostružiny	40
Čučoriedky	30
Duly	50
Citróny a limetky	25
Ostatné druhy ovocia patriace do tejto kategórie	25
Časť II. Málo kyslé, dužinaté alebo vysoko aromatické ovocie so šťavou nepríjemnej chuti v prirodzenom stave	
Mango	25
Banány	25
Guáva	25
Papája	25
Liči	25
Azeroly (Neapolské mišpule)	25
Sappadill (Soursop)	25
Západoindické jablko	25

Sugar apples	25
Granátové jablko	25
Plody kešu	25
Španielska slivka	25
Umbu	25
Ostatné druhy ovocia patriace do tejto kategórie	25
Časť III. Ovocie so šťavou príjemnej chuti v prirodzenom stave	
Jablká	50
Hrušky	50
Broskyne	50
Citrusové plody okrem citrónov a limetiek	50
Ananás	50
Ostatné druhy ovocia patriace do tejto kategórie	50

Príloha č. 2
k vyhláške č. 42/2012 Z. z.

Minimálna hodnota Brix pre ovocnú šťavu z koncentrátu

Názov ovocia	**Botanický názov**	**Minimálna hodnota Brix pre ovocnú šťavu a pretlak vyrobený opätovným zriedením**
Jablko (*)	Malus domestica Borkh.	11,2
Marhuľa (**)	Prunus armeniaca L.	11,2
Banán (**)	Musa sp.	21,0
Čierne ríbezle (*)	Ribes nigrum L.	11,6
Hrozno (*)	Vitis vinifera L. alebo hybridy z neho Vitis labrusca L. alebo hybridy z neho	15,9
Grapefruit (*)	Citrus x paradise Macfad.	10,0
Guajava (**)	Psidium guajava L.	9,5
Citrón (*)	Citrus limon (L.) Burm. f.	8,0
Mango (**)	Mangifera indica L	15,0
Pomaranč (*)	Citrus sinensis (L.) Osbeck	11,2
Mučenka jedlá (*)	Passiflora edulis Sims	13,5
Broskyňa (**)	Prunus persica (L.) Batsch var. persica	10,0
Hruška (**)	Pyrus communis L.	11,9
Ananás (*)	Ananas comosus (L.) Merr.	12,8
Malina (*)	Rubus idaeus L.	7,0
Višňa (*)	Prunus cerasus L.	13,5
Jahoda (*)	Fragaria x ananassa Duch.	7,0
Mandarínka (*)	Citrus reticulata Blanco	11,2

Pri šťave z koncentrátu vyrobeného z ovocia, ktoré nie je uvedené v zozname, je minimálna hodnota Brix hodnota Brix šťavy, ktorá sa extrahovala z ovocia na výrobu koncentrátu.

Pri čiernych ríbezliach, guajave, mangu a mučenke sa minimálne hodnoty Brix vzťahujú len na ovocné šťavy a pretlak vyrobený opätovným zriedením.

Pri produktoch označených (*), ktoré sa vyrábajú ako šťavy, sa určuje minimálna relatívna hustota vzhľadom na vodu pri teplote 20/20 °C.

Pri produktoch označených (**), ktoré sa vyrábajú ako pretlak, sa určuje len minimálna neupravená hodnota Brix (bez úpravy kyseliny).

Príloha č. 3
k vyhláške č. 42/2012 Z. z.

Individuálne označenie niektorých produktov

Označenie slovom

1. „vruchtendrank“ sa používa na ovocné nektáre,
2. „Süßmost“ sa používa na ovocný nektár získaný výlučne z ovocných štiav, koncentrovaných ovocných štiav alebo zmesí týchto produktov, nepríjemnej chuti v prirodzenom stave v dôsledku vysokej prirodzenej kyslosti a na ovocné šťavy získané z hrušiek, s pridaním jabĺk tam, kde je to vhodné, ale bez pridania cukru; môže sa používať iba v spojení s názvami produktov „Fruchtsaft“ alebo „Fruchtnektar“,
3. „succo e polpa“ alebo „sumo e polpa“ sa používa na ovocné nektáre získané výlučne z ovocného pretlaku a (alebo) koncentrovaného ovocného pretlaku,
4. „æblemost“ sa používa na jablkovú šťavu bez pridania cukru,
5. „sur... saft“ sa používa spolu s názvom použitého ovocia (v dánskom jazyku) na šťavy bez pridania cukru získané z čiernych ríbezlí, čerešní, červených ríbezlí, bielych ríbezlí, malín, jahôd alebo čiernej bazy, pričom označenie „sød ... saft“ alebo „sødet ... saft“ sa používa spolu s názvom použitého ovocia (v dánskom jazyku), na šťavy získané z tohto ovocia, s pridaním nie viac ako 200 g cukru na jeden liter šťavy,
6. „äpplemust“ sa používa na jablkovú šťavu bez pridania cukru,
7. „mosto“ sa používa ako synonymum hroznovej šťavy.

Príloha č. 4
k vyhláške č. 42/2012 Z. z.

Zoznam preberaných právne záväzných aktov Európskej únie

1. Smernica Komisie 1993/45/EHS z 17. júna 1993 týkajúca sa výroby nektárov bez pridania cukru alebo medu (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 13/zv. 12).
2. Smernica Rady 2001/112/ES z 20. decembra 2001 vzťahujúca sa na ovocné šťavy a niektoré podobné produkty určené na ľudskú spotrebu (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 3/zv. 34) v znení
   – nariadenia Rady (ES) č. 1182/2007 z 26. septembra 2007 (Ú. v. EÚ L 273, 17. 10. 2007),
   – nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1332/2008 zo 16. decembra 2008 (Ú. v. EÚ L 354, 31. 12. 2008),
   – smernice Komisie 2009/106/ES zo 14. augusta 2009 (Ú. v. EÚ L 212, 15. 8. 2009).

1) § 17 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 172/2011 Z. z.

2) Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky č. 37/2012 Z. z., ktorou sa upravujú niektoré cukry.

3) Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky č. 41/2012 Z. z. o mede.

4) Čl. 7 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 1333/2008 (ES) zo 16. decembra 2008 o prídavných látkach v potravinách (Ú. v. EÚ L 354, 31. 12. 2008) v platnom znení.

5) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1925/2006 z 20. decembra 2006 o pridávaní vitamínov a minerálnych látok a niektorých ďalších látok do potravín (Ú. v. EÚ L 404, 30. 12. 2006) v platnom znení.

6) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1332/2008 zo 16. decembra 2008 o potravinárskych enzýmoch (Ú. v. EÚ L 354, 31. 12. 2008).

7) Výnos Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky a Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky z 9. júna 2003 č. 1799/2003-100, ktorým sa vydáva hlava Potravinového kódexu Slovenskej republiky upravujúca materiály a predmety určené na styk s potravinami (oznámenie č. 337/2003 Z. z.) v znení neskorších predpisov.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.